

Izhaja vsaki dan

ni ed medice in prezimila ob 5. uri, ob ponedeljkah ob 9. uri zjutraj.
 Različne številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink)
 mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Senju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.;
 za oamrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
 po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka na-
 daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa
 po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelek uprave
 „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na
 naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovane
 pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
 UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom)
 Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski
 list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštuo-branilačni račun št. 841.652.
 TELEFON štov. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Redni občni zbor političnega društva „Edinost“.

Govor dra. Rybářa.

Cenjeni zborovalci!

Slišali ste poročilo o našem delovanju. Rad bi bil videl, da bi bil tudi kdo od gg. zborovalcev povedal o tem svoje mnenje, in to tem bolj, ker se v privatnih razgovorih sliši marsikako kritikovanje. Skoro vsako leto smo pozivali o priliki občnega zbora, naj pridejo dotični nezadovoljneži na zbor, tukaj naj interpelirajo in mi da bomo stvari lahko pojasnili, kar ni prav. Žalibog pa dotičniki na naših občnih zborih molčijo.

Oglasil sem se za to jaz za besedo, da na tiste privatne kritike nekoliko odgovorim.

Pred vsem se nam očit, da ne razpravljamo o vsaki stvari pred javnostjo. To očitje je krivično.

Mi ne smemo vsake stvari obešati na veliki zvon; tudi drugi ne razpravljajo javno o namerovanih korakih, da s tem iznenadijo svojega nasprotnika. Pri nas se zahteva pa narobe, da razglasimo na shodu vsak korak, ki ga misli storiti odbor, kedaj pojdemo n. pr. v kakšno stvar na namestništvo itd. Druge stranke delujejo tudi tajno. Italijanska stranka na pr. ne skliče skoraj nikdar shodov. Jaz sem sicer za to, da se sklicuje več shodov, a tu se ima razpravljati o občnih stvareh, ne pa o taktičnih potezih, ki jih ne smemo razkrivati.

Nezadovoljneži tudi danes niso prišli na naš shod, ki je vključno temu zelo lepo obiskovan, kakor je bil dobro obiskovan tudi naš shod od zadnje nedelje, ki se pa ni mogel vršiti; zakaj, to smo povedali v listu. A neki list je priobčil lažljivo notico, da se radi tega ni moglo vršiti zborovanje, ker je prišlo na shod s c. kr. vladnim zastopnikom in dotičnim poročevalcem vred le deset oseb. A kakor znate, se shod ravno za to ni mogel vršiti, ker vladnega zastopnika ni bilo. Kaj naj se poreče o takih lažljivih poročilih?

Na današnjem shodu pa vidimo, kar s ponosom konstatujem, vsaj 75% delavskega stanu, dočim manjka inteligencija.

Splošne pritožbe so, da pomanjkuje zanimanje za naše politično življenje mej inteligence, uradniki, trgovci itd. Zakaj se pač odtušujejo na pr. uradniki? Se li morda bojijo? Mi zahtevamo na shodih le pravičnih stvari, a za pravico se lahko vsak poteguje. Ni potrebno torej, da imajo naši uradniki preveč ozirov (Odobranje). Glejte kako postopajo n. pr. italijanski in nemški uradniki, in pred takimi ljudmi ima vlada respekt (Klici: Res je!)

Drug važen stan je trgovski, v Trstu celo eden najvažnejših. Mi vidimo, da se se trgovci pač organizirali in da se njihove organizacije čim dalje bolj razvijajo; toda to ni dovolj; stopiti morajo tudi v javno življenje. Trgovina je tesno zvezana z vsakokratnim stanjem naše politike. Italija pospešuje na pr. na Balkanu na vitez le svojo trgovino, v resnici pa si pridobiva z razvojem trgovine politični vpliv in njeni konzuli postanejo važni politični faktorji. In tudi nam bi v političnem oziru trgovci lahko mnogo pomagali in zatorej apeliram danes nanje, naj se nam pridružijo.

Od nekih strani se nam očit, da se vrši v naši okolici premalo shodov. Tudi jaz bi želel, da bi bilo več shodov. Toda malo nas je. Kdo ima dolžnost baviti se s politikom? Moralno dolžnost ima vsak, kdor je zato zmožen in to je seveda v prvi vrsti naša inteligencija. In kaj vidimo sedaj na naših shodih? Povsod vedno le iste ljudi. Treba bi bilo na tem polju več delavcev, da bi se tudi drugi prijeli tega dela. Iz početka pojde težavno, ali s časom se že izvežbajo govorniki. Tudi v naši okolici imamo inteligenco. Apeliram zato na vse, tudi na tiste, ki jih ni tukaj, ki imajo za to zmožnost, naj stopijo tudi oni v one vrste. Ni potrebno, da ravno le dohtarji nastopajo. Poglejmo na pr. kako

da je pri socialisti. Socialisti imajo vedno shode, a med njimi sta le dva dolhtarja: dr. Puecher in dr. Sinigaglia. A pri njih nastopajo delavci in nastopajo z uspehom. Zakaj bi se pri nas ne moglo goditi kaj enacega?

Od odbora pol. društva se ne more zahtevati, da bi se vdeležil vsakega shoda, vsake veselice in sploh vsake narodne prireditve v okolici. To je bilo mogoče v prejšnjih časih, ko so bila v vsej okolici le 3 do 4 pevska društva. Danes je takih pevskih društev v okolici najmanj 20, a poleg tega še razna konsumna društva, zavarovalnice za živino itd., ki prirejajo tudi svoje veselice. Na vse te veselice seveda ni mogoče priti.

Od druge strani nam je socialistična stranka očitala naše ponašanje povodom zadnjih mestnih občinskih volitev. Politično društvo „Edinost“ sklicalo je shod zaupnikov v to dvorano. Svoje stališče smo natančno označili. Rekli smo, da želimo, naj pride v mestni zbor opozicija in naj se v to svrhu obe opozicijski stranki sporazumeti. V tem slučaju smo bili tudi mi pripravljeni pomagati jim. Do tega ni prišlo največ po krivdi socialistov, in na volitvah so dobili socialisti najmanj glasov.

Vključno temu so širili ti poslednji med našimi pristaši vest, da smo mi pomagali nasprotni stranki. To je zelo krivično, kajti poraz imajo pripisati le svoji krivdi. Nadalje so nam očitali, da smo se udeležili miljskih občinskih volitev. Tamkaj da se je šlo principijelno za socializem in klerikalizem. To pa ni res, kajti tam se je šlo za boj mej slovenskimi kmeti in ultralaškimi miljskimi meščani. Slovenski kmetje so hoteli poslati v občinski zastop svoje ljudi. Ti priprosti slovenski kmetje pač ne znajo, kaj da je socializem in klerikalizem. Naša dolžnost je pa bila da smo jih podpirali v njihovem boju proti nasilstvu miljskih Lahonov.

A kako zagriženi Lahoni so ti pretvezni miljski socialisti, pokaže Vam sledeči slučaj. Slovenski pesestnik je dal napraviti svoji ženi na miljskem pokopališču nagrobni kamen s slovenskim napisom, a socialistični občinski zastop je dal nagrobni kamen vreči s pokopališča (Trušč, silno ogorčenje). Učljeni mož je pa rekel, da naj kamen ostane tam, kamor so ga vrgli, dokler ga laška gospoda zopet ne postavi na svoje mesto. Mož je uležel proti omenjenemu barbarskemu činu pritožbo na vse istance, ali ista se danes ni rešena, ker si vlada ne upa prisiliti občinski zastop miljski, da bi prošnje za postavljenje slovenskega nagrobnega kamna rešil (Klici: sramota!). „Socialistični“ občinski svet je za tako zagrižen da ne trpi slovenske besede niti na pokopališču! To niso internacionalni socialisti demokratje, to so najhujši laški nacionalisti in sovinsti. (Silno ogorčenje in odobranje.) (Zvršetak pride).

Odnosaji pravosodja v Trstu in Istri.

Interpelacija posl. Spinčića in tovarišev na ministra za pravosodje.

Pritožbe proti postopanju c. kr. sodišč v Istri so bile predložene že večkrat v tej visoki poslanski zbornici, a posebej so bile te pritožbe zbrane od prvopodpisane v raznih resolucijah, predloženih v državnem zboru dne 2. maja 1902., v katerih so bile naglašene dotične zahteve, ki se opirajo na državne temeljne zakone.

Ako se s tem nekatere pritožbe in zahteve ponavljajo, dale so temu povoda porotne razprave, ki so se vršile minolega meseca v Rovinju in o katerih se je mnogo pisalo v javnosti.

Na večini c. kr. okrajnih sodišč obstoji protizakonita navada, da se zapisniki z obtoženci in dotičnimi pričami, govorečimi hrvatski in slovenski, in celo tudi žnjimi, ki niti besedice italijanski ne umejo, pišejo izključno v italijanskem jeziku.

Preiskovalni sodniki, da se morejo eventuelno opravičiti, vplivajo na obtožence, da se poslužujejo samo italijanskega jezika, pa bilo tudi, da poznajo ta jezik le za silo; ali

pa se sodniki niti za to ne zmenijo, ampak sestavljajo zapisnike brezbržno v italijanskem jeziku, kakor da bi to ne bilo protizakonito, ampak povsem naravno.

To je poznano tudi predstojnikom sodišč; nu, oni dopuščajo to, bodi, da so sporazumljeni s tem, bodi iz bojazni pred vlado — jočo klike v Istri.

S takim postopanjem se ne žali le zakon, ampak se dela škoda pravici sami!

Često se dogaja, da prevodi izpovedeb ne odgovarjajo izvirnim izpovedbam, ali pa, da to, kar je izpovedal obtoženec ali priča v naloženi mu italijanski, ne odgovarja resnici.

O tem se je možno prepričati jako pogostoma na razpravah pred c. kr. okrožnim sodiščem v Rovinju, pred katerim izpovedujejo obtoženci povsem drugače, nego so to storili tekom preiskave.

Na ravno omenjenem c. kr. okrožnem sodišču se dogajajo čisto še hujše stvari, nego-li na c. kr. okrajnih sodiščih, posebno, kar se tiče postopanja c. kr. državnega pravdnštva.

Tamošnje državno pravdnštvo sestavlja namreč obtožbo v dveh jezikih, v italijanskem in hrvatskem; hrvatski samo v izjemnih slučajih, ko je zapisnik o preiskavi sestavljen v hrvatskem jeziku; in v italijanskem v slučajih, ko je zapisnik italijanski sestavljen, in to tudi, ako obtoženec nič, ali jako malo italijanski govori.

Na razpravi stavlja državni pravdnik vse predloge samo v italijanskem jeziku in govori samo italijanski o krivdi in o kazni, da-si ve, da obtoženec tega jezika ne pozna in da mu ta poslednji — v kar ima pravico v smislu § 255. k. p. na navadnih sodiščih in v smislu § 324. k. p. pred porotnimi razpravami — ne more odgovarjati.

Izjemo dela državni pravdnik samo tedaj, ako je branitelj Hrvat: v tem slučaju se poslužuje hrvatskega jezika.

Tudi končni govor drži državni pravdnik v italijanskem jeziku, in vprašuje — kakor da bi se hotel rogati — potem, ko je celo uro in še več govoril v italijanskem jeziku, predsednika razprave, da mu dovoli, da sme govoriti tudi hrvatski — kakor da bi bilo to zabranjeno — ter govori na to dve minuti, ali niti toliko v hrvatskem jeziku. Največ da zahteva v tem jeziku od sodišča, naj uporabi zakon.

Na omenjenem c. kr. okrožnem sodišču se je dogodilo tako dne 15. oktobra 1906., ob kateri priliki je novoimenovani državni pravdnik Vidulich — ki ne bi bil smel radi opetovano pokazane mržnje proti vsemu, kar je hrvatskega, nikdar doseči mesta c. kr. državnega pravdnika — po dolgem govoru v italijanskem jeziku rekel obtožencema v hrvatskem jeziku samo toliko, da je prosil porotnike, naj jih spoznajo krivim; in to je bilo v slučaju, ko obtoženka ni umela niti besede italijanski, obtoženec pa samo „kako besedo“, kakor se je sam izrazil.

Slično se je dogodilo tudi dne 16. oktobra 1906. v Rovinju, ob kateri priliki je namestnik državnega pravdnika dr. Dalla Zonca — ki je pred svojim nedavnim imenovanjem na sedanje mesto dokazal, da pozna hrvatski jezik popolnoma v besedi in pisavi — v uro in pol trajajočem govoru govoril v italijanskem jeziku, dve do tri minute v hrvatskem, a to potem, ko je zaprosil predsednika za dovoljenje, proti čemur se je uprl branitelj dr. Bartoli, češ, da je obtoženec umel italijanski sestavljeno obtožnico, čemur pa je, v ostalem, ta poslednji oporekal. (Zvršetak pride.)

Odsek za volilno reformo.

(Brzjavno poročilo).

DUNAJ 12. Odsek za volilno reformo se sestane dne 17. t. m. ob 10. uri predpoldne.

Specijalna komisija gospodske zbornice

(Brz. poročilo).

DUNAJ 12. „Neue Freie Presse“ piše: Specijalna komisija gospodske zbornice je nadaljevala danes specijalno debato o predlogi za volilno reformo. Debata se je tikala izključno sestave pluralitetnega predloga. — Določilo glede „numerus clausus“ je že sestavljeno. Po tem bi bilo število dosmrtnih členov določeno minimalno s 150 in maksimalno s 170. Minister za vnanje stvari se je udeležil današnjih razprav v komisiji, ministriški predsednik baron Beck pa ni prišel v komisijo.

Proračunski odsek avstrijske delegacije.

(Brz. poročilo.)

BUDIMPEŠTA 12. Proračunski odsek avstrijske delegacije je imel danes v navzočnosti vseh skupnih ministrov sejo, na kateri je grof Clam-Martinic poročal o večerajšnjih sklepih pododbora za zalaganje vojske ter stavljal sklepni predlog, ki reasumira v sedmih točkah tekom razprave pododbora navedene prigovore in pomisleke ter zvršil z nastopno resolucijo:

„Vspričo teh določil ne more delegacija priznati ta dogovor kakor veljavno pogodbo o zalaganjih med obema državama polovicama ter pozivlja vojno upravo, da spremeni in spopolni dogovor na način, ki bo bolj brani avstrijske koristi.“

Na predlog del. dr. Baernreitherja je bilo sklenjeno, naj se posebej razpravlja o vsaki posamični točki predloženega sklepnega predloga pododseka. Enoglasno je bila vsprejeta prva točka sklepnega predloga, ki soglašala v bistvu z resolucijo, ki jo je večeraj predložil delegat Dobernig. Konečno je bil sklepni predlog pododbora vsprejet z neznatnimi spremembami.

Na to je prišel odsek razpravljati redni vojni proračun. Poročal je grof Clam-Martinic.

Volilna reforma pred gospodsko zbornico.

Glasom poročil z Dunaja se dozdeva, da stvar vendar ne pojde tako gladko. Računa se, da bo v komisiji gospodske zbornice z veliko večino vsprejeta starostna pluraliteta, kar bi pomenjalo spremembo sklepov poslanske zbornice. Ako se tudi polna gospodska zbornica pridruži sklepu komisije, potem bo morala vsa volilna reforma romati v poslansko zbornico. S tem bi bil dan konflikt med obema zbornicama in položaj bi se lahko jako usodno zapel. Tudi socialno-demokratska „Arbeiter Zeitung“ povdarja, da volilni reformi preti resna nevarnost, ker princip pluralitete izključa princip enakosti volilne pravice. Položaj se je poojstril in raznašali so se že glasovi o ministerski krizi. Nu, tako daleč nismo še, ker ni verjetno, da bi se isti Beck, ki je razvijal doslej toliko živavosti, vstrajnosti in — energije v taktiki, sedaj kar umaknil ob prvih težavah.

Iz ogrske delegacije.

(Brz. poročilo).

BUDIMPEŠTA 12. Odsek vojne mornarice ogrske delegacije je imel danes ob 5. uri popoldne sejo, na kateri je bil na dnevnem redu proračun vojne mornarice. Poročevalec je podrobno pojasnil proračun.

Minister za vnanje stvari baron Aehrenthal o Srbiji.

V odseku ogrske delegacije za vnanje stvari je podal baron Aehrenthal na tozadevno vprašanje nastopno izjavo: „Delegat Szivak je omenil izvestnih dogodkov v Srbiji ter stavlil do mene vprašanje, kako stališče da zavzemam nasproti tem dogodkom? Pod vplivom izvestnih političnih idej in struj hočejo — zdi se — nekateri krogi prebivalstva v Srbiji baviti se s stvarmi, ki leže izven mej kraljevstva. Tako so bile te dni poulične demonstracije, ki so v zvezi z dejstvom, da sta bila izgnana iz Sarajeva en hrvatski in en srbski novinar. Dalje je znano,

da taki nemirni elementi, ki preobličijo svoje podjetnosti izrabljajo za nekako gveriljo v Turčiji, skušajo tudi v okupiranih deželah izživati nemire. Za sedaj ne bi pripisoval tem vestem prevelike važnosti. Ali kakor simptomi so vredni, da se jih beleži. Sicer pa gojim jaz trdno pričakovanje, da srbska vlada ukrene primerne odredbe, ako bi ti elementi zares hoteli uprizoriti svojo agresivno akcijo proti našemu stališču na okupiranem ozemlju.

Mi pravimo, da je tudi način, kakor je baron Aehrenthal odgovarjal ogrskemu delegatu simptom za to, da so tudi na Dunaju spoznali slednjič, da je bil ves dosedanj način nastopanja avstro-ogrške diplomacije nasproti Srbiji popolnoma zgrešen in da je končno le naši državi donesel neizmerne škodo. Iz malega odstavka, ki smo ga priobčili tu gori, izhaja že kako se taktika Aehrenthala razlikuje od taktike njegovega prednika. Do čim je imel poslednji le palico v roki, s katero je neprestano grozil, se je pa Aehrenthal previdno izogibal vsaki frazi, ki bi utegnila nemilo zadeti v Belemgradu in je v svoj govor namenoma vpel akcentov, ki naj izrazijo zaupanje do srbske vlade.

To vse bi bilo hvalevredno, ali ne zadostno. S spremembo melodije ni še nič storjenega, ampak spremeniti se mora tudi tekst pesmi. Če je n. pr. g. minister obžaloval, da se nekateri krogi srbskega prebivalstva bavijo s stvarmi, ki leže izven mej kraljevstva srbskega, pa ne sme pozabiti, koliko je na to stran zagrešila avstro-ogrška diplomacija nasproti Srbiji. Saj je vira animoznosti v Srbiji nasproti naši monarhiji v glavnem iskati v okolnosti, da je nesrečni Goluchowski tako oblastno posegal v notranji delokrog srbskih vlad, kakor da Srbija ni suverena država, ampak naš vazal!

Ne samo v obliki ministerskih enuncijacij, ampak po vsebini se mora radikalno spremeniti razmerje monarhije do balkanskih držav. Ali prvi pogoj v to je, da bo Avstro-Ogrska res suverena, samostojna država v svoji balkanski politiki, ne pa izvrševaljica berlinskih želja in interesov.

Program avstrijske poslanske zbornice.

Kakor javljajo iz Dunaja, obsega program delovanja avstrijske poslanske zbornice do nje razpusta nastopne točke: proračunski provizorij, pogodba z Lloydom, odredbe v varstvo dalmatinske plovbe, uradna predloga, novela k tiskovnemu zakonu, pooblastilo za sklepanje trgovinskih pogodb, lokalne železnice, rekrutni kontingent za 1907 in končno obrtno novelo, spremenjeno od gospodske zbornice.

Dogodki na Ruskem.

Ruska vlada proti »vsepoljcem«.

»Slovo Polskie« poroča iz Varšave, da je kaliski guverner Novosilcov z okrožnico pozval podrejene oblastnike svoje gubernije, naj se odločno postavijo proti poljskim narodnim demokratom, ki so znani pod imenom »vsepoljci«, češ, da so isti za Rusijo nevarnejša stranka, nego li socialni demokratje, in ki pripravljajo baje oboroženo ustajo.

Drobne politične vesti.

Ustanovitev mest državnih tajnikov. V dunajskih političnih krogih se govori, da namerava vlada po izvedbi volilne reforme ustanoviti mesta državnih tajnikov.

Mučeništvo Romuncev na Ogrskem. Iz Velikega Varadina poročajo, da je bil romunski učitelj Danko, ki je povodom zadnjih volitev imel več govorov, obsojen v osemmesečno ječo.

Prenos smrtnih ostankov Zole v Panteon. Francoski senat je s 159 proti 107 glasom odobril načrt zakona, da se smrti ostanki E. Zola prenesejo v Panteon.

Dementi. Rimski »Giornale d'Italia« dementuje vest, ki jo je priobčil tudi naš list, da se srbska princesinja Helena zaroči z vojvodom Abruskim.

Domače vesti.

Volitve v predstojništvo in v razsodišče delavske zavarovalnice proti nezgodam za Trst, Primorje, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu. — Po inicijativi našega polit. društva se je v Trstu osnoval odbor, kateri naj sporazumno z enakim ljubljanskim, od obeh kranjskih političnih strank podpiranim odborom vodi akcijo za soglasen, energičen nastop Slovencev in Hrvatov v naših pokrajinah pri letošnjih volitvah v predstoj-

ništvo in razsodišče delavske zavarovalnice proti nezgodam. Gre za občo narodno stvar Slovencev in Hrvatov na Kranjskem, v Primorju in v Dalmaciji, stvar narodne koristi in narodnega ponosa; vzgledno sodelovanje obeh polit. strank na Kranjskem v tej stvari vzpodbudi vse rodoljube po naših krajih! —

Letos volijo podjetniki in zavarovanci kategorije III. (kemične industrije itd.), IV. (stavbena obrt in podobne) in V. (tekstilna industrija itd.) za vsako kategorijo po enega člana in enega namestnika v predstojništvo zavoda, in nadalje podjetniki in zavarovanci vseh šest kategorij skupaj po enega predsednika in po tri namestnika v razsodišče. Glasovnice za te volitve so že dostavljene členom zavarovalnice.

Volitve so določene na dan 29. decembra t. l. Imenovani odbor prosi tedaj vse podjetnike, da se z vso naglostjo odzovejo sledečemu vabilu.

Kdor ne pošlje glasovnic ljubljanskemu odboru, naj jih pošlje pravilno podpisane g. dr. Edvardu Slaviku v Trstu, ulica Giorgio Galatti 18. kateri jih izroči omenjenemu tržaškemu odboru za ureditev in oddajo. Ker bo z ureditvijo dokaj dela in ker se glasovnice, ki dospo na dan volitve po 4. uri popoldne, ne vpoštevajo, se polaga vsem na srce, da vpošljejo glasovnice vsaj par dni pred 29. t. m.

Uredništva slov. in hrvatskih listov na našem jugu so naprosena, da ponatisnejo ta poziv. —

Kake brzozjavke prinaša »Slovenec«! »Slovenec« od ponedeljka prinesel je nastopno brzozjavko iz Trsta:

»Na občnem zboru »Edinosti« je bilo 150 do 200 oseb. Snujejo dnevnik brez programa. »Edinost« ostane tednik kot organ stranke«.

To je vse, kar je slišal in videl »Slovenec« poročevalec na shodu, ki je trajal dve uri in pol: in še to malo, kar je sporočil, bi morali imenovati preneumno, če bi ne bilo — zlagano. Čast takemu žurnalizmu! Morda pa umejemo, kak je bil namen poročevalcev. Calumniar audacter semper aliquid hacret — obrekujte pogumno, nekaj že obvisi! Kaj tacega ne bi imeli sicer pričakovati od lista, ki se ponaša svojimi krščanskimi načeli, kajti slično se dogaja le pri nelojalnih ljudeh, katerimi vse prav prihaja (in tudi največja bedastoča), ako hočejo zadeti neljubega jim bližnjega. V tem pogledu smo sicer že marsičemu navajeni od »Slovenčeve« strani; ali priznati moramo, da nas je z zgornjo brzozjavko naravnost presenetil.

Imenovanja v poštne službi. Konceptnim praktikantom pri c. kr. poštnem ravnanstvu v Trstu so bili imenovani: sodni adjunkt v Ljubuški, Bosna, dr. Fran Strobl, konceptni praktikant pri c. kr. namestništvu v Trstu Gvido Kummerlin pl. Eichenau in absolvirani pravnik Josip Del Ri iz Nana na Tirolskem.

Slovenske srednje šole v Trstu in »Piccolo«. Na ponovnih slučajih v novejših časih smo mogli že konstatovati pri našem ljubezujivem prijatelju na lesnem trgu lep, vse hvale vreden napredek. Predčerašnji »Piccolo« pa je razpršil sleherni dvom v tem pogledu in podal gotovost, da so se v uredništvu tega lista lepo naučili slovensko in da tudi pridno čitajo slovenske liste in jih — umejo. Bog obvaruj pa misliti, kakor da bi bili mi s to konstatacijo hoteli vreči na izkušene in kakor skala nepremične bojevnike za italijanstvo Trsta v uredništvu »Piccola« grdi sum, da se je njim samim začela majati vera v tisto izključno italijanstvo...! Bog sam vedi, kako je to prišlo: ali dejstvo stoji da so se v uredništvu »Piccola« lepo priučili našemu slovenskemu jeziku. Kako bi sicer tako natančno vedeli, kaj se je govorilo in predlagalo na občnem zboru polit. društva »Edinost« minole nedelje?!

A ne samo, da jim je znano, ampak tudi — spekel jih je tako hudo, da so zajekali v predalih svojega lista. Spekel jih je govor zborovalca Godine, ki je menil, da mi Slovenci moramo zahtevati, da nam vlada da tudi srednje šole v Trstu.

V svojem komentarju pravi »Piccolo«, da je ta zahteva en korak dalje na potu prisvajanja, o katerem sanjajo Slovenci. S to zahtevo da so se Slovenci sicer že večkrat oglašali, ali v tako precizni obliki še nikdar ne. (Pa naj še kdo reče, da pri »Piccolu« ne čitajo slovenskih listov!) »Piccolo« noče sicer pripisovati preveč važnosti tej zahtevi, izraženi na občnem zboru političnega društva »Edinost«, vendar opozarja njih, »ki se jih tiče«.

Če »Piccolo« ne ve navesti drugačnih argumentov proti zahtevi Slovencev po srednjih šolah v Trstu, potem je že danes izgubljena tudi ta njegova pravda proti temu našemu postulat. Niti črke stvarnega prigovora ni mogel napisati proti omenjeni zahtevi. Edino, kar je zmoget, je — ena insinuvacija. Drzno, brezobrazno podtikanje je namreč, ako »Piccolo« večkrat rečeno zahtevo označa kakor »nuovo passo della sognata loro marcia di conquista«. Conquista pomenja v italijanskem jeziku: prisvajanje tuje lasti! In sedaj vprašamo: kakovo italijansko, ali nemško, ali turško last bi si prisvajali tržaški Slovenci, če bi imeli svoje srednje šole za — svojo slovensko mladino? S kako pravico more »Piccolo« govoriti o »conquisti«, ko ne more navesti niti enega slučaja, da bi bili mi Slovenci, bodi na nasilen, bodi na zvijačen način silili drugorodno mladino v svoje zavode? Čim zahtevamo svojih šol le za-se, le za svojo mladino, le za svoj kri ne mislimo (in ne bomo mislili nikdar) na to, da bi si prisvajali tujo last, jemali tujo kri!

Naša zahteva po srednjih šolah je naravna, je logična. Saj se ravno »Piccolo« čisto baha, kako dobrotni da so njegovi gospodarji do naših slovenskih okoličanov, katera dobrota da se sosebno kaže v tem, da jim vzdržujejo celo vrsto slovenskih ljudskih šol v okolici. S tem se »Piccolo« čisto baha! Ali ni pa najnaravnejša in najlogičnejša stvar na svetu, da tam, kjer so slovenske ljudske šole, pridejo tudi slovenske srednje šole? Ljudska šola je A, ki mu sosebno v današnjih časih, ko vse stremi po čim viši izobrazbi po čim večem vsposobljenju za hudi konkurenčni boj, mora slediti tudi B-srednje šole! Nič conquista torej — ampak za-se zahtevamo potrebnih izobraževalnih sredstev, ne da bi se ni najrahljeje dotikali kakega tujega prava ali interesa. »Piccolo« je zapisal »conquista«, ker ne ve ničesar stvarnega in veljavnega navesti proti našemu pravu!

V zaključku svoje tozadevne notice pa je napravil »Piccolo« nam Slovincem velik poklon: podtika nam machiavellizem, s kakoršnjim bi se mogel ponašati tudi sam — Machiavelli. Čujti le, kako navihani zavratni smo mi Slovenci! Saj mi niti ne stavljamo takih zahtev z namenom, da bi nam bilo ustreženo, ampak stavljamo jih z namenom, da nam — ne bo ustreženo!! Mi hočemo na ta način — po »Piccolovem« seveda — doseči, da nam je vlada dolžnik, da potem to okolnost izkoristimo o prvi priliki!

Ali nas je »Piccolo« pogruntal! Niti sami nismo vedeli, da smo taki navihanci!

Šalo na stran! Jedno je dokazal »Piccolo« na vsaki način: to namreč, da se ne da nič stvarnega in pametnega navesti proti zahtevi Slovencev po slovenskih srednjih šolah v Trstu!!

Hvalevredna inicijativa. Odbor »Trg. izobraževalnega društva« v Trstu je razposlal tukajšnjim društvom nastopno okrožnico.

Čislani odbor!

Podpisano društvo si šteje v čast obvestiti Vas o sledečih svojih namenih in načrtih, ki jih smatra za tako nužne, da se morajo čim prej spraviti v tir, pa tudi za tako važne za slovensko in jugoslovansko reč v našem mestu, da jih more uresničiti le skupna volja in moč vseh društev, ki imajo kulturni napredek v svojem programu:

1. Tržaška društva, ki imajo poleg strokovnega in družabno-zabavnega tudi višji izobraževalni namen, so ta del svojega programa navadno najmanj gojila. Tu pa tam se je res storil poskus delovati tudi v tej smeri, ali po prvem navdušenju je tako delo navadno zaspalo. Zadnji čas je storilo važen korak v tej smeri društvo »Ljudski oder«, ki že par let sem od slučaja do slučaja prireja predavanja za širše sloje, žal, da mu ne dostaja cenjenih inteligentnih moči. Letos pa je »Trgovsko-izobraževalno društvo« uvedlo redna 14 dnevna predavanja, ki so bila s prva bolj strokovnega značaja, ki pa postajajo čim dalje bolj občnega značaja in splošnega pomena. Ali to ne zadostuje! Sad takovega prizadevanja in truda treba napraviti dostopen in užiten kar najširšim krogom: delo o ljudski izobrazbi se mora organizovati po društvenih, krajevnih in strokovnih potrebah.

2. V novejšem času se je tudi mnogo pisalo o velevažni instituciji za ljudsko naobrazbo slovenskega prebivalstva tega mesta, o ustanovitvi ljudske knjižnice. Ker pa so se ogrevali za to lepo idejo le posamezniki, zato je ostalo vse le pri željah in na papirju.

Tudi bi bilo tako podjetje združeno s precejšnjimi gmotnimi žrtvami, pretežavno in preveliko za posameznike in tudi za posamezna društva: združiti treba vse poklicane faktorje, da postavijo trden temelj tako važnemu narodnemu podjetju, ki se združenim močmi najboljših naših kulturnih delavcev mora posrečiti.

3. Pri vsem tem naj bi se ob prvem pričetku uvaževala misel, če ne bi kazalo novi organizaciji započeti ukupno delo s proslavo nedavno umrlega pesnika Simona Gregorčiča, ki bi se mu na ta način postavil res živ in oživljajoč spomenik tudi ob Adriji.

Da se posvetuje in ukrepa v navedenih načrtih, blagovoli čislani odbor odposlati 1 ali 2 zastopnika k sestanku, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih »Trgovsko izobraževalnega društva« ulica S. Francesco 2, I. nadstropje.

V Trstu, dne 12. decembra 1906.

Odbor »Trgovsko izobraževal. društva«.

NB. K sestanku so vabljeni sledeča društva: »Tržaški Sokol«, Slavjanska-Rojanska in sv. Jakobska Čitalnica, »Dalmatinski skup«, »Učiteljsko društvo«, »Dramatično društvo«, »Ljudski oder«, »Tržaško podporne in brašno društvo«, »Delavsko podporne društvo«, »Slov. planinsko društvo«, »Slovensko pevsko društvo«, »Kolo«, »Ilirija«, politično društvo »Edinost«, »Velesila«, »Slava«, »Slovenska Lira«, »Adrija« in »Zarja«.

Lep izgled. Iz Komna nam pišejo od 12. t. m.:

Tukajšnji posestnik Anton Makovec hšt. 122 je bival pri svojem sinu Antonu na Reki že več časa in je prilajal na dom le redkokedaj. Slučaj je nanesel, da je oče Anton tankaj tudi umrl. Sin, hvaležen očetu, se ni ustrašil strokov in dal je prepeljati očetovo truplo z Reke v Komen, kjer so je danes na slovesen način pokopali na domačem pokopališču.

Kar pa je bilo pri tem pogrebu hvalevredno in v lep izgled je to, da so imeli venci izključno hrvatske napise, izvemši enega, ki je bil položen od laških sorodnikov. Dalje je bil na križu slovenski trak, kar se dogaja le redkokje. Sorodniki došli so k pogrebu celo z Dunaja. To je sin, ki je ljubil svojega očeta in ki ljubi nepopisno svoj slovenski materin jezik.

Iz Skopega nam pišejo: V torek popoldne ob 3. uri vršil se je tukaj pogreb pokojne gospice Marice Bekarjeve, sestre našega g. kapelana. Kako priljubljena je bila pokojnica, pričala je velika množica ljudi, ki so spremili k zadnjemu počitku v občo ljubljeno pokojnico. Sprevod je vodil g. dekan Matija Sila iz Tomaja ob asistenci drugih 6 g. duhovnikov. Domači pevci so zapeli v cerkvi »Blagor mu«, na pokopališču pa »Nad zvezdami« tako ginljivo, da je marsikomu porosila solza iz očesa. Ob odprtem grobu je imel gospod dekan krasen govor, v katerem je slikal pokojnico kakor vzor dekleta, ki je v svoji boleznii kazala izredno udanost in potrpežljivost. — V počestitev spomina pokojnice se je o priliki pogreba nabralo za zavod sv. Nikolaja 36 K 10 stot.

»Miklavžev večer«, ki ga je v soboto priredila »Čitalnica« pri sv. Jakobu, izpal je sijajno o vsakem oziru. Zopet smo se naslajali ob petju vrlih »Čitalničarjev« ter se pričeli, da ta zbor dosledno napreduje; ter se smelo lahko trdi, da postane v kratkem eden prvih tržaških zborov. Na tem napredku gre vsa čast vrlemu pevovodji g. E. Perhancu. Naj opišem še nekoliko zabavo samo. »Miklavž« je nastopil se svojim spremstvom v velikem sijaju, ter po krasni »pridigi« bogato obdaroval male in velike. Žal, da so prostori neprimerni za take prireditve in čudno je, da sv. Jakobčani še niso mislili na svoj »Narodni dom«, kjer bi se razna tamčšnja društva lahko razvijala in napredovala. Vsaka vasica pri Trstu ima že svoj »Narodni dom«, kjer se zbira ljudstvo in kjer napredujejo društva, a sv. Jakobska društva morajo prirediti svoje veselice po gostilnah. Skrajni čas bi bil tej stvari odpomoči. Še nekaj. Pred veselico sem šel v »Čitalnico«, da si ogledam prostore. Vse mi je jako ugajalo, le knjižnica je v jako revnem stanu. Vprašal sem, zakaj da se tako malo skrbi za knjižnico, nakar sem dobil pojasnilo, da društvo, ker revno, si ne more nabaviti več množine knjig. Podpore ima pa jako malo. Jeli prav, da rodoljubi tako važnega društva ne podpirajo? Žrtvujte kaj za to vrlo mladino in obrodilo bo stoteren sad. Vam pa vrli »Čitalničarji« kličem le pogumno naprej do stavljenega si cilja.

Rodoljub.

Za svetoivansko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija. V ponedeljek so se sestali delegatje vseh svetoivanskih društev — razum pevskega društva „Zore“ ki ima sedež na Vrdeli — v prostorih gospodarskega društva na Frdeniču. Na tem sestanku je bil izvoljen predsednikom g. Miloš K a m u š č i č, posestnik in nekdanji učitelj na raznih šolah.

Delegatje so zastopali sledeča društva: g. Kamuščič sedanjoo podružnico družbe sv. Cirila in Metodija, g. Jarnej Kocijančič gospodarsko društvo na Frdeniču, gospod. Gmek društvo „Narodni dom“, g. kapelan Anton Čok sv. ivansko faro, g. H. Skrlj svetoivansko posojilnico in hranilnico, g. Nežde bralno društvo, g. Šmid tamburaški zbor, g. Mevia društvo „Mladina“, g. Ivan Kocijančič konsumno društvo pri cerkvi, g. Stanko Godina pogrebno društvo na Vrdeli, g. Iv. Udovič cerkveni pevski zbor.

Stvarno se je debatiralo o tem, ali naj se sedanja podružnica povzdigne, ali pa naj se ustanovi še druga, tako, da bi tekmovalje eno drugo vspodbujale k večim uspehom. Sklenilo se je, da se sedanja podružnica razširi med maso naroda. Izvoljeni so bili po-verjeniki za razne dele našega kraja, ki naj bodo nabirali nove ude. Staremu odboru pa se je dala naloga, naj skliče občni zbor, na katerem se bodo vsprejemali novi udje in volil novi odbor.

Ako ljubimo svoj narod ako hočemo, da tudi ta naš narod pride v vrsto družih narodov, moramo ga poučiti, da le šola in veselje do naobrazbe v vseh strokah in do dela, so neizogibni pogoji, ki dovedejo narod do pravega in gotovega ob- stanka. Naše ljudstvo na teh naših obalah bi bilo lahko danes na viši stopinji, nego so naši nasprotniki, ki niso dovoljevali, da bi se bilo naše ljudstvo urilo na gospodarskem in političnem polju! A kar so zakrivali na- sprtniki, to moramo popravljati mi. Ceste do omike, ki so jih doslej nasprotniki zapi- rali našemu narodu, moramo mi odpirati! Vrata do šole naj se odpirajo tudi našemu narodu! Tudi naš narod ni samo za to tu, da bi hlapčeval drugim, am- pak hoče biti to, kar so drugi. On ne po- trebuje gospodov med seboj.

Ob tej priliki se je nabralo za podružnico 5 K 50 st. Denar brani do občnega zbora gospod. Jernej Kocijančič.

Razglednice družbe sv. Cirila in Metodija za božične praznike in novo leto so na prodaj v Lavrentičevi tobakarni, trg Caserma.

Razpisana je pri c. kr. o'rajnem so- dišču v Buzetu služba kancelista v XI. činov- nem razredu.

Na starost prišla do sreče. — Iz Sinja v Dalmaciji poročajo: V selu Ruže živi zelo stara beračica, ki je v svoji mla- dosti imela dvojce nezakonskih otrok. Od vseh zapuščena je dala otroka služiti in ni ničesar več izvedela o njiju, najmanj pa od enega sina, ki je že davno temu odšel v Ameriko. Teh dni pa je došla vest, da je ta sin umrl, ki je prej ni nikdar pisal, ter da je v oporoki določil, da zapušča vse svoje premoženje — svoji materi. Zapustil je 60.000 kron.

Z revolverjem je streljal na vso družino. 27 letna Antonija Simonetti, ki stanuje z očinom in z mačeho v hiši št. 37 v ulici del Molino a Vento, se je pred več časom spoznala s 17 letnim sedaj brezposelnim brivcem Francom Lasciano, ki je doma iz Tarenta v Italiji. Znanje luej njima se je kmalu spremenilo v ljubezensko razmerje. A temu ljubezenskemu razmerju sta se očin in mačeha Antonije protivila prvič že radi pre- velike razlike v starosti — ona 27, on pa 17 let —, a se najbolj pa radi tega, ker ni Lasciano zaslužil niti vinarja.

Predinočnjim je bilo pri družini Simo- netti par ujhovih znancev. Simonettijevi so se s temi znanci razgovarjali ravno o tem, njim tako neprijetnem ljubavnem razmerju med Antonijo in Lasciano. Posvetovali so se, kaj naj bi storili, da bi slednjič napravili konec tej stvari. Sklenili so prepovedati Lasciano nadaljne obiske in mu sploh zabra- niti vstop v stanovanje.

Na to so se pa vrata stanovanja siloma odprla in med presenečeno družbo je planil Lasciano, ki je najbrže pri vratih poslušal, kaj se govori o njem. Bil je ves razjarjen in v roki je držal revolver, s katerim je začel streljati. Ni mogoče popisati zmešnjave, ki je nastala v sobi. Lasciano je izstrelil več stre- lov, a potem v splošni zmešnjavi pobegnil. K sreči ni streljaje zadel nikogar, le ena izstre- ljenih krogelj je prevrnila klobuk na glavi enega pričujočih.

Dogodek je bil prijavljen policiji, ki pa ni še mogla priti vročerkvemu Italijancu na sled.

Siabo prenočišče si je bil izbral pred- sinočnjim Anton Kreuz, ki sicer stanuje v Skednju št. 36. Legel in zaspal je bil na cesti pod Škednjem, a ko se je vzbudil, je opazil, da mu je neznan tat med spanjem ukradl iz žepa listnico, v kateri je imel 50 kron de- narja.

Tatica? Gospa Erminija Bressan, ki stanuje v hiši št. 47 na Corsu, je prijavila predvečerašnjim predpoludne na policiji, da je neznan tat ukradl razne dragocene pred- mete, v skupni vrednosti 408 kron. Tatvina pa da je bila izvršena okoli 8. ure in pol, ko je bila ona odšla od doma za kake pol ure.

Zvečer ob 7. uri in pol je pa gospa Bressan prijavila na policiji, da je je dra- gocenosti ukradla neka Evfemija S.

Neznani so Franu Abramcu iz stano- vanja v Barkovljah št. 375 ukradli raznih dragocenosti v skupni vrednosti 128 kron.

Čevljarju Angelu Capello, vratarju hiše št. 11 v ulici sv. Katarine, so ukradli 3 kg usnja za podplate in 2 para čevljev, ter ga tako oškodovali za 50 kron.

Po 52 letih! V Sarajevu sta se te dni slučajno sešla dva brata, ki se nista videla celih 52 let. To sta Gustav in Viktor Rupnik, oba iz St. Vida nad Vipavo.

Za hmelj je letos dobila Savinska do- lina na Stajerskem nad tri milijone kron. Neki posestnik je prodal sam za 70.000 kron hmelja, čeravno letošnje cene niso bile ravno visoke.

V počeščenje spomina pok. župnika-

dekana Zamlića je bilo darovanih doslej

— kakor čitamo v „Omnibusu“ — v dobro- delne oziroma narodne svrhe okoli 1000 kron.

Tražaska tedenska statistika. V tednu od 2. do 8. t. m. se je v tržaški občini po- ročilo 15 parov; rodilo se je 148 otrok, to je 71 moških in 77 ženskih (od teh 28 ne- zakonskih); umrlo je 94 oseb, in sicer 46 moških in 48 ženskih (od teh 22 izpod enega leta.)

Sumljivo. Na poštnem uradu v ulici Ugo Foscolo je v torek neki človek ponujal na pro- daj poštno-hranilnih listkov za 10 kron in 90 stotink. Ker ni znal povedati, kako da je pri- šel v posest teh listkov, so mu jih tam za- plenili.

Kolesar in vreme. — Danes: Lucija, de- vica in mučenica; Dabro; Vitača. — Jutri: Spiridi- jon, škof; Vojmir; Zorislava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 5° Celsius. — Vreme včeraj: deloma oblačno.

Brzobjavne vesti.

Ministra Auersperg in Fořt.

DUNAJ 12. Minister za poljedelstvo grof Auersperg in minister za trgovino dr. Fořt sta se sinoči povrnili iz Budimpešte. **Odredba trgovinskega ministerstva za**

poštne uslužbenice. DUNAJ 12. Z odredbo ministerstva za trgovino, veljavno od 1. januarja 1907, je tudi poštarjem, poštnim oficijantom in meha- niškim pomočnikom zagotovljeno povišanje pokojnin s samozavarovanjem.

Sklicanje deželnih zborov.

DUNAJ 12. Kakor je zvedel c. kr. kor. biro, bodo sklicani na kratko zasedanje de- želni zbori: češki, moravski, niže- in gornje- avstrijski, solnograški, stajerski, koroški, sle- zijski, predarelski in tržaški. Deželni zbori niže- in gornjeavstrijski, solnograški, stajer- ski, koroški, slezijski in tržaški bodo sklicani za 27. t. m.; češki in moravski za 28. t. m. Glede sklicanja istrskega in tirolskega dežel- nega zbora se vrše pogajanja, ki pa niso še dovršena.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 12. Na današnji seji je bila v tretjem čitanju vsprejeta indennitetna pred- lega. Na to je zbornica nadaljevala adresno debato.

Nemiri v Teheranu.

TEHERAN 12. V Kurdistanu, ki ga upravlja tretji sin šahov, so izbruhnili nemiri. Princ je namreč z znatnim številom kurdi- skih jezdecov udril v vasi ter v drugič tirjal od prebivalstva davke, ki jih je isto že upla- čalo. Neko kurdiško pleme se je uprlo ter porazilo prince, ki je zbežal iz svoje prestol- nice. Ustaja narašča.

Romunska zbornica.

BUKAREŠTA 12. Zbornica je razprav- ljala danes o načrtu adresnega odgovora na kraljevo sporočilo. Adresa je bila soglasno vsprejeta.

Iz nemškega državnega zbora.

BEROLIN 12. Zbornica nadaljuje raz- pravo interpelacije o podraženju mesa.

Boj med cerkvijo in državo na Fran- cuskem.

PARIZ 12. Nekemu tukajšnjemu listu poročajo iz Rima, da je Vatikan povsem mirno vsprejel izgon mons. Montagninija.

PARIZ 12. Maire 7. okraja je pozval nadškofa Richarda, naj še danes zapusti nad- škofijsko palačo. Konservativni poslanec De- nis Conchin je stavil nadškofu na razpolago svojo privatno palačo. Nadškof je ponudbo vsprejel. Govori se, da nameravajo prirediti katoliki povodom preselitve nadškofa velike poulične demonstracije.

PARIZ 12. Škofijske palače v Bor- deauxu, Mense in St. Briencu so bile danes izpraznjene.

Z Balkana.

ATENE 12. (Agence Havas). Brzobjavke iz Soluna poročajo, da je minolo soboto neka grška banda iz Tehova deset Grkov umorila, enega pa ranila. V zadnjih dveh mesecih je bilo v solunskem sandžaku umorjenih 34 Grkov, dočim je bilo v istem času ubitih le

(Dolje na četrti strani)

Ulica Ponterosso štev. 10
C. Cillo & Baroni

Velika izbira blaga za gospe
od 45 novč. naprej.

Zimske odeje za postelje
od gold. 2.50 naprej

Fuštanski velour lantenis
od 12 novč. naprej.

Maje in nogovice, perilo po cenah, da se ni bati konkurence. **VELIKA ZA-**

LOGA klobukov, rokavice po 90 nvč.

— in nogovice **po 40 novčičev.** —

Kdor si hoče nabaviti **manifaktur-**
nega blaga po nizki ceni, naj se obrne do dobroznane prodajalnice **Barriera vecchia št. 21.**

↓ **BARVE** ↓

RAFFAELE SPAZZALI

TRST

via Cassa di Risparmio št. 11
ogel Via Nuova

Posebnosti:

↓ **OLJA** ↓

Slikanje na emailu. — Pevlake za

↓ **POVLAKE** ↓

pode. Pevlake za ladje, jahte itd.

Mnenje g. dr. a Gaillet

zdravnika, kirurga itd. v BRUSELJ-u.

Gospod **J. SERRAVALLO**

TRST

Konstatoval sem, da je **ŽELEZNATO KINA-VINO**
SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) iz-
redno okrepcajoče sredstvo za slabotne, konvalescente in anemične;
vrhu tega je vrlo ugajalo raznim želodcem, katerim sem je
nasevetoval.

BRUSELJ, 17. julija 1906.

Dr. Gaillet.

Svile iz Liona

za bluze za gledišče, za toilettes in nakite v velikanski izbori

po tovarniških cenah

v zalogi svile

„ALLA CITTÀ DI LIONE“

Trst: Piazza della Borsa 3
Lion: 8 Rue de la République

VZORCI SE RAZPOŠILJAJO NA DEŽELO BREZPLAČNO.

NE. Ena partija svile za bluze po 73 nvč., prej so veljale glđ. 1.50.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivauje, lesni Cement,
Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznano kakor najbolje in naj-
trajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare
plasti na asfaličnih kartonih, skrilnih
ploščah in vsakovrstnem lamarinu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna
kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolzka olja,
mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane)
mast za vagone, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

prirejena v Trstu **Rafaela Godina**, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri
od lekarnarjev: **sv. Jakobu in Josipa Godina**, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odrošlja manje od 4 steklenice proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poštne in zavoja

sedem Bolgarov, med temi šest domačincev, ki so postopali na lastno roko in le eden od neke grško-makedonske bande.

Trgovina.

Borzna poročila dne 12. decembra.

Tržaška borza.
Najboljše K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.90—241.15 Francija K 95.40—95.60, Italija K 95.50—95.70—italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.55—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.20—99.50, ogrska krona renta K 95.75—96.05, italijanska renta K —, kreditne akcije K 691.— 693.—, državne železnice K 679.50—681.50 — Lombardi K 178.50—180.50 Lloydove akcije K 795—805 — Srečke Tia K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 498.—, Bodenredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 160.— do 162.— Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	110.25
— srebru	100.40	100.45
Avstrijska renta v zlatu	117.60	117.50
— v kronah 4 $\frac{1}{2}$ %	99.15	99.20
Avst. investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	89.85	89.85
Ogrska renta v zlatu 4 $\frac{1}{2}$ %	114.40	114.40
— kronah 4 $\frac{1}{2}$ %	95.85	95.85
— 3 $\frac{1}{2}$ %	84.95	84.95
Akcije nacionalne banke	1774—1774	—
Kreditne akcije	689.25	690.50
London, 10 Letr.	240.82 $\frac{1}{2}$	240.85
100 državnih mark	117.57 $\frac{1}{2}$	117.60
20 mark	23.50	23.50
20 frankov	19.10 $\frac{1}{2}$	19.11
100 ital. lir.	95.0	95.55
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 96.97, italijanska renta 103.45, španski exterior 94.70, akcije otomanske banke 678.—, Menjice na London 252.60.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 94.50 avstrijska zlata renta 99.20, ogrska 4% zlata renta 97.60, Ländersbank 504 —, turške srečke 149.—, parizska banka 16.63, italijanske meridionalne akcije 783.— akcije Rio Tinto 21.20. Mirna.
London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 86 $\frac{1}{2}$ srebru 31 $\frac{3}{4}$, Lombardi 7 $\frac{1}{2}$, španska renta 93 $\frac{3}{4}$, italijanska renta 102 $\frac{1}{2}$, tržni diskont 5 $\frac{1}{2}$, menjice na Dunaju 24.46. Trdna.

Tržna poročila 12. decembra.
Budimpešta. Pšenica za april K 14.84 do K 14.86, iz za april K 13.18 do 13.20, oves za april K 15.04 do 15.06, koruza za maj 10.36 do 10.38. Pšenica: prouidke srednje, povpraševanje omejeno, tendenca stalna. — Prodaja: 20.000 met. stotov, nespremenjeno; druga žita nespremenjeno. — Vreme: mrak.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average, za december 31 $\frac{1}{2}$, za marec 33 $\frac{1}{2}$, za maj 35.—, za september 34.—, Stalno. Kava Rio navadna loco 34—36 navadna rečna 27—38 navadna dobra 39—41. Vreme: zmraz.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 39 $\frac{1}{2}$, za marec 39 $\frac{1}{2}$, Mirno.
New-York. Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, za 10 do 15 stotink nižje. — Prodaja: 17.000 vreč.

Pariz. Rž za tekoči mesec 17.75, za januar 17.75, za jan.-april 17.75, marec-junij 17.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.30, za januar 23.10, za januar-april 23.35, za marec-junij 23.45 (mirno). — Moka za tekoči mesec 29.85 za januar 29.85, za januar-april 29.90, za marec-junij 30.35 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 87.—, za januar 86.—, jan.-april 82.—, za maj-avgust 70.—, (mlečno). Spirit za tekoči mesec 42 $\frac{1}{2}$, za januar 42 $\frac{1}{2}$, za januar-april 43 $\frac{1}{2}$, za maj-avgust 44 $\frac{1}{2}$, (mlečno). — Sladkor surov 88 $\frac{1}{2}$ usov 24 $\frac{1}{2}$ —25 $\frac{1}{2}$, (mirno), bel za tekoči mesec 27 $\frac{1}{2}$, za januar 27 $\frac{1}{2}$, za januar-april 27 $\frac{1}{2}$, za marec-junij 28 $\frac{1}{2}$, (mirno), rafiniran 58.— 58.50. — Vreme: mileje.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mestninskih besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Dve družini (skupno 8 oseb) iščejo za februar ali avgust dve stanovanji (5—7 sob, dve kuhinji), vodo, ako možno plin in to v kakem dvorcu (vili) te preveč oddaljeno od glavne pekte. Ponudbe pod „D. D. 8“ na „Inseratni oddelček Edinosti“.

Radi odpotovanja se takoj proda „Poliphon“, pe obnoma nov z 30 kovinskih ploščami; izbrani, večinoma ruski komadi. Igra mehko in harmonično, primeren za družino in rodbino. — Cena 35 gld., vreden 90 gld. Via Nuova št. 11, IV. rad., desno. 1353

Motor „ASTER“, 9 konjskih sil, v dobrem stanju, je na prodaj. Natančna poročila daje Fran Sandim — Miren pri Gorci. 1396

Išče se čevlarskega pomočnika v Rojanu (blizu sole) št. 256. 1442

Postiljon za vožnjo pošte iz Podgrada v Bistrico se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Služba stalna. Zahtevam znanje s konji ravnanja in poštenost. Dragotin Gobec — Podgrad (Istria). (1421)

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Počiljate na deželo. 361

Za praznike!

Kdor želi dobro kapljico: namizno vino iz najboljih dalmatinskih klet; vino istrsko, desertno vino iz leta 1897; šumeči refošk, zadarski maraskin, luk-sardo itd. — tropinovec, pristno olje iz oljk, likvorjev in špirita, naj se obrne na Zalogo, ulica Farneto 3

„Al Progresso Dalmato“

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Giacomo Paluello

zlatar in draguljar

Trst - ulica Nuova 42 - Trst

Izvršuje naročbe in popraviljanja v lastni delavnici.

Prodaja in menjuje zlato, srebro in dragulje.

Antonio Alberti

Jzdelovanje in barvanje kožuhovine

Trst, ulica Fonziana 656

Prevzema naročbe in vsako popraviljanje

Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.

Na zahtevo prihaja tudi na dom.

"BRAVO"

Najboljše in najnovejše čistilo za kovine

Glavni zastopnik:

EUGENIO COSTANTINI

Via Lavatoio št. 5

JOSIP ROŽE

mizarski mojster

Trst, ulica Giulia št. 10. Trst

izvršuje

vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom za deželi za nove stavbe.

Odlikovana tovarna glasovirjev

E. Warbinek

Trst, Piazza Carlo Goldoni 12

(vogel Corso - Via Nuova)

Specijaliteta pianinov, glasovirjev svetovnih trdk Steinwey in Jons v New-Yorku, Schweighofer itd.

Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji

Izposojuje. — Menjuje. — Daje na obroke. Popravilja. — Akordira po zmernih cenah.

BOŽIČ — NOVO LETO! Celi tekoči mesec!

KRASNI PREDMETI PRIMERNI ZA DAROVE

prodejajo se po tovarniških cenah v novi galanterijski trgovini

E. MIONI TRST, ulica S. Antonio 2 (Palazzo Treves)

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN
MIZARSKÉ ZADRUGE
v GORICI-SOLKAN
TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)
PODRUŽNICE SPLJET, REKA
PALAZZA MARENZI
TELEFON 1161

Velika izbira najboljših vrste in sistemov pušk za lov

Telefon 1364

Anniger & C
TRST
Ulica S. Nicoló št. 11

Prodajalnica rokovic in kravat

f. Hubmann

TRST — CORSO šte. 19 — TRST

Ustanovljena 1865.

Rokovice glave I. vrste, 2 gumba od gld. 1 naprej
Rokovice glave visoke od gld. 2 naprej
Rokovice Dante, ki se dajo prati, 3 gumbi, gl. 1-30.
Rokovice z imita-kože, 3 in več gumbov
Rokovice glave z dvojnimi šivom za dame in dečke.
Rokovice glave z dvojnimi šivom za go-pode in deč e
Rokovice od v lue na izbero.
Rokovice za kočijaže, bolgar z dvojnimi šivom gl. 2

Velika izbira kravat zadnje novosti.

Izd elovanje in popraviljanje rokovic v 24. urah.

Prah za gospe trdke KIELHAUSER v Gradcu, grška

— Ciprija po 10 nč. zavitek: milo Cocos. —

VELIKA ZALOGA

oglja in drv za gorivo

F. NEMENZ

Trst, ulica delle Acque št. 10

Prodaja na debelo in drobno.

Posiljanje na dom na vse strani mesta.

V izbrznani prodajalnici jestvin in kolonijal

Petra Peternel

v ulici Giulia št. 76

je vdobiti vsakovrstne jestvine, kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turščino in belo moko, naravno maslo, sveče milo, jedilno olje prve vrste. — Blago vedno sveže.

Kdor hoče hitro in dobro prodati hiše, posestva, dvorce, stavbišča, naj izvoli to prijaviti

TRIESTE OFFICE

via San Giovanni 18 (Telef. 14-73)

ki vsprejema tudi zakupe, uprave in vknjižbe. : : : :

Kleparska delavnica

ARTURO PISCUR

TRST — ulica dell' Istituto št. 5

zvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah.

Kuhinjska oprema

s kosiltra, emalja, in litena železa; vrči za mleko.

Stavbena dela, kakor žlebi in cevi.

Poskusite in priporočite izdelke
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoji.

Slovinci! Podpirajmo

„Dijaško podporno društvo“ v Trstu

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavannes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Posredovalnica

za

kupovanje in prodajanje hiš

V. EISELT

Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.

od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.

Prestrkuje kupovanja, prodajanja in vknjižbe. — Privile se prve vknjižbe tudi za okolico in zunaj.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežan

javiša svojim cenjenim odjemalcem da je odprl svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 19

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravilja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

IVANKA DOREGHINI

TRST. - Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Pravi ruski kaviar

ruski čaj, Grške oljke, Nove ruske sardine ter raznih delikates

vdobi se najbolje in ceneje pri

Franu Vertovec

Trst, ulica Caserina 14

(vogal ulice Molin piccolo)

ANTON SKERL

mehanič, zaprisežen zvočeno.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvočkov, ladi in prodaja gramofonov, zvočnikov in fonografjev

Zaloga priprav za točiti pivu. Lastna mehanicalna delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON šte. 1734.

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona g. Trst.

Kožuhovinar in izdelovalec kap

odlikovan na razstavi v Trstu leta 1897.

Velika zaloga kožuhov in kap za vojake in civiliste

Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v skrambo zimske kožuhovine, ter jamči za kakovost provzročeno po moljin in po požaru.

Mario Giordani

operator kruhij očes — Specijalist

Ambulator — CORSO šte. 23. II. nadst.

odpato od 8.—12. in od 1.—7. pop.

Zdravi hitro kurja očes, tudi zastarela po neli posebnih metodi, ki se prvezoča nikakih bolečin.

Zagotovlja ozdravljenost na raščeni nohtov tudi najh je za ozdravljenje, jednostavno brez zvezdka

Marijiva desinfekcija. — Cene zmerne

Po zahtevi pride zdraviti na dom. Vsaka oseba bo dobila navodilo higijeničnega ravnanja z očmi.

KOLESA (BICIKLI)

Cleveland, Westfied, Columbia,

svetovnoznane znamke

modeli 1905

Kolesa Courier najnoveji sistem

13 kg, najfineja oprava

Pneumatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1906.

Cene zmerne.

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Ponterosso št. 4.